

S V I E S A

JORNAL LITUANO
„Šviesa-Luz“
Orgão de Comunidade
Lituana de SÃO JOSÉ

Redakcija ir Administracija:
MATRIZ DE SANTO ANTONIO DO PARY
Telefonas 2-6252.
Caixa Postal. 4-118.

Atsakomasis Redaktorius
Jesus Saborido Montanés

METAI V

SÃO PAULO, 1939 M., JULHO - LIEPOS 8 D.

Nr. 27 (198)

DANCIGAS

Dabartiniu momentu Dancigo klausimas yra vienas svarbiausių politinių klausimų Europoje. Vokiečiai ne vien žodžiais triukšmauja, bet ir reikalus pasirengimus daro šiame laisvam miestui užimti. Iš Rytprūsių daugybė vokiečių kariuomenės atsarginių perėjo Dancigo sieną ir laukia Hitlerio įsakymo žygiuoti prieš lenkus. Vokiečių kreiseris «Koenigsberg» atplaukė į Dancigo vandenį. Aišku, ši kelionė irgi neveltai atlikta, o turint tam tikrą tikslą. Vokiečių laikraščiai šią savaitę įsidrąšinę jau parašė, kad Dancigo grizimas prie reicho esąs išspręstas. Būleka tik jis įvykdyti. Kitaip tariant, Dancigo klausimas -- jau tik laiko klausimas. Pats Hitleris nustatysias datą, kada vokiečiai įžygiuosią į laisvąjį miestą, kad jį okupuotų.

Toki yra vokiečių planai. Kaip matyti, vokiečiai emė lošti atidengtomis kortomis ir tatoi tik palengvino leukams šio miesto gynimą. Pasitvirtina dar karta sena tiesa, kad vokiečiai yra blogi politikai. Vietoj veikę patydomis, jie iškambino visiems savo planus, o tie planai realizuoti nebus taip jau lengva, kaip iš karto jie manė. Ir štai dėl ko:

Varšuva, gerai suprasdama, kad Dancigo yra sprendžiamas visos jų valstybės likimas, sukaupe visą jėgą ir pasiryžo iš tikrųjų gintis. Anglija su Prancūzija dar kartą lenkams pakartojo pažadą, kad jos tikrai ateis į pagalbą, jei Hitleris jėga bandys pakęsti padėti Dancige. Jau ir vokiečių spauda rašo, kad anglai eis kariauti. Tad perspektyvos laimėti ne kokios, ypač, kad Mussolini pagalba nėra visai tikra Dancigo klausime. Iš kitos pusės, ir lenkai nesėdėjo sudėję rankų. Anot žinovų nuomonės, Paryžyje visa parengta dideliam karui. Visos ginklų rūšys stovi pozicijose. Lenkai apšaudė du vokiečių lėktuvus, kurių vieną nušovė.

Tad kas toliau? Jei Hitleris datos Dancigui prijungti nenustatys, jo autoritetas labai sumažės. Jis pažadėjo dancigiečiams, kad jie bus išvaduoti

Galima laukti dabar dviejų galimybių: arba vokiečiai nęgins Dancigo viduje kelti riaušes arba eis į atvirą karą. Dėl pirmojo galimumo, tai lenkai jau įspėjo Dancigo senatą, kad jei Vokietijos kariuomenės atsarginių gabenimas nebus sulaukytas, lenkai patys padarysį tvarką. Vyrauja nuomonė, kad Lenkija turėdama tikras anglų ir prancūzų garantijas, gali duoti Dancigo senatui ultimatumą, kad jis lautųsi varės pra galėtingą Lenkijos atžvilgiu politiką. Senatui atsaktius neigiamai arba nepatenkinamai, Lenkijos kariuomenė lengvai užjotų Dancigą ir panaikintų laisvojo miesto teises, kuriomis jis nemokejo naudotis. Vadinasį išėitų ne vokiečių, o pačių lenkų pučas. Kažin kam, lenkai, iš tikrųjų, jau ruošiasi. Gdynėje stovi kelios dešimtys karo laivų, o visu pasteniu sustatyta ginkluota jėga. Taikiu būdu suregulijoti šį klausimą kelio jau nebėra. Nė viena pusė nenusileidžia ir nenusileis. Būleka karas. Bet tuo atveju turės sudrebėti visa Europa ir gal visas pasaulis. Gal mes būsime liudininkai net visos civilizacijos žlugimo. Visai netolima ateitis parodys, kurion pusėn kryps politikos keliai.

LATVIJA SU ESTIJA PUOLA HITLERIO GLĖBIN

Mūsų šiaurės kaimynai latviai su estais vis labiau eina vokiškais keliais. Šią savaitę Latvijos ir Estijos užsienių reikalų ministrai pakartotinai pakvėrė į Rygą ir į Taliną atsilankyti Vokietijos užsienių reikalų ministeri von Ribbentrop. Tuo būdu šie Pabaltijo kraštai nori, matyt, pademonstruoti savo bičiulystę su Vokietija prieš Rusiją ir Vakarų demokratijas. Latvių laikraštis «Briva Zeme» paskelbė labai nedrauginga anglų ir prancūzų atžvilgiu straipsnį, kaltindamas juos dėl sutikimo su Maskvos siūlomomis «garantijomis». Anot to laikraščio, Vakarų demokratai begėdiškai įduoda Pabaltijo kraščių laisvę bolsėvikams, gelbedamos savo kailį. Latviai primena prancū-

zams, kad Pabaltijo respublikos yra viena laiką buvusios jų geri draugai,

Mums atrodo, kad Lietuvos pozicija šio atžvilgiu yra kurkas geresnė. Lietuva paskelbė savo griežtą neutralumą ir jo šventai laikosi, neslėmėdama į šalį. Latviam del perdidelės bičiulystės su Vokietija gali tekti nukentėti žinoma, tai pareis nuo bendros politinės raidos -- į kurią pusę pasvirs laimėjimas.

ISGAVO PRANCŪZŲ ARMIJOS PASLAPTIS

Prancūzijos pietuose iš slaptosios policijos nagų ištrūko dvi jaunos ita-

lės, kurios išsinešė į Italiją svarbias karines paslaptis, kurias išgavo iš karininkų. Per sieną italės pabėgo tik prieš politinės policijos atvykimą jų areštuoti. Su karinėmis paslaptimis amžinai ta pati istorija: karininkai, dažniausiai, išleplepa savo mylimosioms svarbius dalykus ir įduoda netgi dokumentus į rankas, kurie tuo būdu pakliūva į rankas priešui, padarydami neapskaičiuojamos žalos savo kraštui. Aišku, kad prancūzų generalinis štabas dabar turės viską ties italų sieną pertvarkyti iš naujo. Kiek tai kainuos milijonų ir užims laiko!

Villa Zelina Dokumentam Šimtas Metu

Valdymo dokumentai registruoti 6-je Aplinkė pagal 100-tąjį įrašą, pasiremiant Dekretu -- Istatymu 3.079 iš 1938 metų Rugsėjo mėn. 15 dienos.

Biūnčiai skaitytojai, naudokitės proga ir įsigykite paskutinius žemės sklypus periodiniam išsimokėjimui be jokių palūkanų šioje sveikoje Viloje.

Grindžiame Avenida Zelina didesniam gyventojui ir autobusų keleivių komfortui, kurie kursuoja labai punktualiai nuo Praça de Villa Zelina ligi Avenida Paes de Barros, kampas Rua da Moóca, ir atgal.

INFORMACIJOS: vietoje Praça de Villa Zelina ir Avenida Zelina nr. 33 Centraliė raštinė Praça Antonio Prado, 31 sob., telf.: 2-5023.

Dėmesio.

Sklypai, namai ir statybai medžiaga išsimokėtinai geriausiom sąlygom tik su Karlos Korkiūko,

Avenida Zelina Nr. 33.

KARAS MANDZIŪRIJOJ

Su didžiausiu įsirtimu eina šiuo metu karas Mandžiūrijos ir Mongolijos pasienyje. Dar niekados nebuvo tokių smarkių kautynių šiame pasienyje. Tiek japonai tiek ir rusai vertoja beveik visas ginklų rūšis. Pronešimai iš fronto sako, kad rusai gavo labai didelį smūgį nuo japonų. Paimta 20 rusų tankų ir numušta iki šio laiko jau 365 lėktuvai Kovos vyksta upės Khalkingol pakrantėse. Kovojama dėl Nomohan srities, kuri yra ginčijama ir dėl kurios kyla beveik visi nesuipratimai. Zino ma, tai yra pretekstas tiek rusams tiek ir japonams, kurie turi gilesnes neapkykamos šaknis.

DARDANELIU MONOPOLIZAVIMAS

S. S. S. R. vyriausybė įspėjusi Turkiją, kad Dardaneliai esąs išimtinai tik Turkijai ir Rusijai skirtas priėjimas prie Juodųjų jūrų. Jokia kita valstybė neturinti teisės į šį reikalą kištis.

„GARBINGOS HITLERIO RANKOS...“

Garbingos Hitlerio rankos, anot čekų prezidento Hacha žodžių, baigia išnaikinti Cekoslovakijoje visas savivaldybes, kurios buvo žmonių rinktos, ir jas pakeičia vokiški komisarai, kuriuos paskiria von Neurathas, protektorato vykdytojas buv. Cekoslovakijoje. Ce kat netenka paskutinių laisvės šešėlių, kurie dar ligi šiolei jiems buvo likę. Tai turi būti labai sunku pakelti tokiems demokratinėms laisvių išpaikintiems žmonėms, koki yra čekai. Bet... laisvės nevertas, kas negina jos.

SIAMAS PAKEITĖ SAVO VARDĄ

Siama jau darčiau nebebus. Minis terių kabinetas nutarė nuo liepos mėn. 1 d. š. m. pakeisti šios Azijos valstybės vardą į Thailandia. Taigi, Thailandia, ne Siamas.

Siamas ligi šiolei buvo daugiausia žinomas tik dėl savo keistų dvynekų — dviejų mergalių, kurios gimė suaugusios nugarom į krūvą. Jodvi jau užaugusios, o viena netgi ištekėjusi. Paskiai pragyvena iš smalsuolių žiūrėvų.

ALBANIJOS KARALIUS ATVYKO Į RUMUNIJĄ

Albanijos eks-karalius Zogu su karaliene Zeraldina atvyko į Rumunijos uostą Konstanca. Nežinoma, ar jis čia mano apsigyventi ilgiam laikui.

SPROGSTA BOMBOS

Nepaisant, kad Londone po pastarųjų arių respublikonų atentatų labai sustiprinta policijos sargyba gatvėse ir prie viešųjų pastatų, pirmadienį net triose geležinkelio stotyse vienu metu susprogo pragaro mašinos. Taip pat ir iš Paryžiaus pranešama, kad Montmartre kvartale atmatų dėžėje susprogo bomba, sužeidama keturis šlavikus.

URUGVAJUS — VATIKANAS

Diplomatiniai Urugvajaus santykiai su šv. Sostu jau galutinai suformuoti. Šį pirmadienį popiežius priėmė Urugvajaus atstovą prie Vatikano, Sicco Ylla.

Kaip žinia, Urugvajaus masonerią buvo pasiekusi to, kad vyriausybė nutraukė santykius su Vatikanu ir ėmė visai varžyti religiją. Šios priemonės iššaukė gyvą protestą gyventojų tarpe, nes Pietų Amerika yra demokratinis kontinentas, o religijos ir sąžinės laisvė yra pagrindiniai demokratijos reikalavimai. Vyriausybėi teko nusileisti. Maskvos apaštalai Pietų Amerikoje gavo naują ir jau paskutinį smūgį.

PRADĖS MOKĖTI SKOLAS

Brazilijos vyriausybė nutarė sumokėti vieną ratą savo užsienių skolos Amerikai. Tada finansiniuose amerikiečių sluoksniuose paliko gera įspūdis.

KARO ŠEŠĖLYJE

Pasaulis, o pirmoji vietoj Europa, įeina į labiausiai kritišką periodą. Karo smėkla kasdien suka aplink mažą erdvę planetą — žemę. Niekas nežino dienos, kurią neįvari žmonių ambicija pradės maudyti kraujo vonioj.

Prancūzijos ministeris pirmininkas pareiškė, kad reikalinga greitai sušaukti parlamentas, kuris šiuo laiku, paprastai, savo posėdžius pertraukia vasaros atostogoms. Aplink Prancūziją sumobilizuota apie 3 milijonai kariuomenės verčia susirūpinti savo valstybės saugumu ir tarptautinės padėties rimtumu. Beveik visi gerieji politikai pripažįsta, kad tik stebuklas galėtų išgelbėti Europą nuo kraujo praliejimo. Pabaičius nuimti šį metų javų derlių, ūkininkai žemės darbo irankius turėsią pakeisti šautuvais.

Prancūzijos karo vadas Gamelinus Verdene aiškiai pasakė, kad derybomis nieko pasiekti nebus galima. Jei taip viešai kalba karo vadas, aišku, deryboms kelias visai uždaromas.

Vokietij ir Italija nenustodamos reikalauja viena Dancigo, kita teritorijų Afrikoje.

Hitleris sargiai budi ir išnaudoja kiekvieną bent kiek palankią progą, tuo tarpu anglai pasitenkina savo tradiciniu „Wek—end“ ir melancholiškai nulenkia galvą. Situose savo butuose anglai įprastu būdu klausia: „Ar verta kariauti dėl Dancigo?“ Hitleris, aišku, laukia atsakymo: „Nood!“ Neverta! Galimas dalykas, kad taip ir bus, bet taip pat galima, kad atsitiks priešingai. Egzistuoja, mat, dar ir Varšuva.

Jei lenkai laikysis ginklų, anglams neliks nieko kita, kaip išgerti paskutinį whisky stiklą, perplaukti Lamanšą ir kariauti... Taip, atrodo, ir gali greičiausia įvykti.

AISKUMAS IR RYZTAS

Pasaulis ne nuo šiandien stebiai ir žavisi prancūzų tauta, kuri jau aštuonioliktame amžiuje iškėlė laisvės, lygybės ir broliškumo principus ir nuo to laiko su dideliu pasiryžimu ir aukomis už juos kovoja. Ir šiandien daugeliui tautų, ypač silpnųjų, Prancūzija yra lyg tas švyturys audringuose vandenyne plotuose. Visi aiškiai žino, kad jokiu teritorinių reikalavimų ši tauta neturi, niekenu žemių grobti nėra pasiryžusi, ir visos jos diplomatijos pastangos šiandien yra tik vieno stekimo įkvėptos — taikos. Koks skaudrumas ir koki gilus žmoniškumo jausmai vadovauja prancūzų politikai, labai gražiai matyti iš jos vadų kalbų. Jose nėra to ambicijos kupino riksmo, be kurio nė vienas diktatorius neapsieina. Pasaulis žavėjosi neperseniai Daladier kalba, kuria jis atsakė į Hitlerio svaigiojimus. Dabar, pasunkėjus politinei padėčiai, pats Prancūzijos respublikos prezidentas tarė savo tautos vardu taikos meilės persunktus kelis žodžius. Išnašome čia kai kurias jo kalbos vietas:

„Prancūzija stoji į dvikovą, kuri turės nuspręsti, kas laimės — taika ar sunaikinimas dabartinės civilizacijos, kuri sukurta visos žmonijos šimtmetinių pastangų ir kančių dėka.

Prancūzija reikią pagarbą teisei ir tarptautiniams susitarimams; ji yra prieš jėgos politiką, prieš sienų ir mažųjų valstybių nepriklausomybės lauzymą.

Prancūzija trokšta, kad interesų susikirtimai būtų išspręsti taikiomis priemonėmis ir draugingais susitarimais, nesigriebiant jėgos.

Prancūzija stovi už politinės ir ekonominės politikos laisvę. Ji tuo pačiu metu herojiškai pakelia auką, kurios iš jos reikalauja saugumas ir jos priimti tarptautiniai pasidėjimai kitoms tautoms, kurios, kaip ir ji pati, kalba proto kalba.

Jei šiandien galimas būtų laisvas plebiscitas, ir jei balsuotų visa žmonija, dauguma paremtų vakarų demokratų pastangas organizuojant taikos frontą.

Prancūzija turi viltį, kad jei, ne laimės, pasaulis nuskambės ginklų žvanginiu, karas sutiks demokratijas kaip ir 1914 metais kovojančias išvien už laisvės, teisingumo ir teisės principų triumfą.

Taip kalba Prancūzijos prezidentas. Šie žodžiai pakvėpusiam parako dūmais pasaulyje yra tikra paguoda — paguoda ypač mažoms tautoms. Kad tik juos lydėtų ir veiksmai, kai reikės tie jau daug kartų diktorų sulaužyti laisvės, teisingumo ir teisės principa ginti!

PRANCŪZIJA NIEKO NESIBIJO

Generalinio štabo narys ir Didžiojo Karo herojus, trumpai pareiškė, kad Prancūzijos kariuomenė niekadės dar nėra buvusi tokia stipri, kokia ji yra šiandien. „Mūsų ginkluotos pajėgos turi puikiausios rusies apginklavimą, pirmos eiles tvirtoves, labai aukštą moralinę nuotaiką ir kitur nesutinkamą ydovybę.“

PARYZIUS. Prancūzija pradėjo registruoti sveimšalius savanorius. Savanoriai turi pasirašyti pasižadėjimus kad karo atveju kovos prancūzų pusėje visą karo laiką. 1938 rudens krizės metu laisvės noru patys Prancūzijos sveimšaliai pasisūlė ginti Prancūzijos laisvę ir nepriklausomybę. Paskutiniąs pranešimais, keli šimtai naujai užsirašiusių sveimšalių savanorių dar negavo oficialaus vyriausybės savanorių pripažinimo.

Naujai išleistu įstatymu toki savanoriai pirmiau turės išeiti tam tikrą paruošiamąją programą.

PARYZIUS. Prancūzijos vyriausybė nutarė finansuoti mažų privačių lėktuvų statybą. Jie busįs pardavinėjami paskirjems asmenims, turėsią 70—120 arkljo jėgų motorus ir 350 mylių veikimo plotą, galėdami skristi vidutiniškai po 100 km. per val.

SUURZGĖ BRITU IMPERIJOS LIŪTAS...

Išgarsėjęs su savo nuolaidų Vokietijai politika, kurią žurnalistas praminė skėčio politika, Chamberlainas jau pats įsitikino, koksai nenaudingas buvo pereitų metų Cekoslovakijos išdavimas vokiečiams. Šią savaitę jis pasakė viena proga kalbą, kurioje pareiškė tvirtą Anglijos nusistatymą nenusileisti toliau jėgai ir užstoti tiek Anglijos tiek ir tu, kuriuos ginti Anglija yra pasidėjusi, reikalus. „Tegul nedaro baisios klaidos tie, kurie mano, kad Anglija trauksis prieš jėgą ar išduos savo sąjungininkus.“ — kalbėjo Chamberlainas.

AMERIKA NEKALBA — JI VEIKIA

Tuo tarpu, kai Europos demokratų kalba, Amerika veikia. Prezidentas pasirašė naują dekretą, kuriuo skiriama dar 300 milijonų dolerių lėktuvams pirkti. Už tą sumą bus nupirkta pastiečio tūkstančio moderniausių kovos lėktuvų ir bombonešių, kurie charakteringi savo baidų greičiu, stekiančiu ligi 600 kilometrų per valandą.

PARLAMENTAS PRIES VYRIAUSYBĖ

Amerikos Jungtinių Valstybių vyriausybė bendros politinės padėties aki vaizdoje prašė parlamento pakeisti neutralumo įstatymą, kad ateičyje vyriausybė geriau galėtų reikioti savo nuomonę ir bendradarbiauti taikai išlaikyti. Tačiau parlamentas Rooseveltto nepaklausė ir neutralumo įstatymo nekėkė nesušvelnino, o tik dar paštrino jį. Pav., priimtas įstatymas, griežtai draudžia karo medžiagos eksportą iš Amerikos. Be to, parlamentas atmetė ir projektą suteikti Rooseveltui teisę dar labiau nuyertinti dolerį.

Tai laikoma dideliu Rooseveltto, pralaimėjimu. Vyriausybė pareiškė, kad ji dar kartą mėginsianti savo re formas praveisti.

Siuo Rooseveltto nepasisekimu labai džiaugiasi vokiečiai su italais. Jie turi vilties, kad būsimojo konflikto atveju Amerika laikysis nuosajai. Tačiau sunku tuo tikėti. Didžiojo Karo metu Amerika irgi ilgą laiką buvo neutrali, bet vėliau prisidėjo prie sąjungininkų ir tai nulėmė laimėjimą.

DIDELI KARSCIAI LIETUVOJE

Maždaug nuo 15 d. birželio visoje Lietuvoje tęsiasi dideli karščiai. Temperatūra pavėsyje kasdien svyruoja nuo 30 iki 35 laipsnių Celzjaus. Kadan gi kartkartėmis uželna ir šilto lietaus, tai pasėliai, kurie iš pavasario buvo pageltę, yra visiškai pasitaisę ir ūkininkai tikisi gerų metų. Audros ir tanki perkūnija krašte padarė daug nuostolių, o ne vienoje vietoje užmušė gyvulių ir net žmonių.

Per Lietuvą praūžusios smarkios audros su perkūnija pakenkė ne tik vietoms laukams ir sodams, bet ir miškams. Pavyzdžiui, vienoje tik Raudondvario miškų urėdijoje išrauta su šaknimis apie 800 medžių, daugiausia eglių ir pušų. Taip pat nukentėjo ir Pajūris, Trakų, Alytaus, Ūkmergės ir kit. urėdijų miškai. Išvesti medžiai namatomį parduoti vietos gyventojų reikiams.

HITLERIS — MUSSOLINI

Laikraščiai pranešė, kad savaitės pradžioje labai slapta įvyko susitikimas tarp Hitlerio ir Mussolini tjes Brenneriu, Alpėse. Sako, per šį susitikimą Hitleris norėjęs garantuotiis sau Italijos paramą akcijoje prieš Dancigą. Tačiau Mussolinis atsakęs neigiamai.

Manome, jog visa ši istorija yra išgalvota. Ką kalba Hitleris su Mussolini — nė jų artimieji nežino. Gi apie Italijos paramą Vokietijai negali būti jokios abejonės, ypač dabar, kai tarp šių fašistinių valstybių jau sudarytas net kariuonės sąjungos paktas: aišku, kad Italija Vokietiją rema.

„ATSISKYRĖLIS MISKĖ TARP VILKU“

Šią savaitę į Berlyną atvyko bulgarų ministeris pirmininkas Kiossio Vanoff. Bulgarija palanki ašies politikai; be to, jos visos užsienių prekybos apie 70% eina su Vokietija. Ta proga bulgarų spauda rašo, kad Bulgarija turinti prisiglausti prie reichio, kadangi ji esanti lyg „tas „atsiskyrėlis miške tarp vilkų“.

B. L. O. CENTRO VALDYBOS POSĖDIS

Liepos 10 d., pirmadienį, šaukiamas B. L. O. Centro Valdybos posėdis 20 val. Centro patalpoje.

Visi Valdybos nariai prašomi da dalyvauti punktualiai. B. L. O. Centro Valdybos Pirmininkas.

SVETIMŠALIŲ „CARTEIRA DE IDENTIDADE“

Išdavimas ir registracija atatinamoje Delegacijoje jau prasidėjo gegužės 4 d. Vsi abiejų lyčių sveimšaliai nuo 18 iki 60 metų amžiaus privalo išsilminti „Carteira de Identidade“ ir registruotis. AGENCIA RALICKAS tiekia visas tuo reikalu žinias ir priuvo šią visus legalizacijos dokumentus car teirai išgauti. — Kreipdamiesi į AGENCIA RALICKAS sutaupsite laiką ir pinigus.

Raštinė atdaryta nuo 8 iki 16 val. Rua dos Gusmões, 324.

(netoli Gabinete de Investigações). Bondės iš Largo São Bento: 1, 2 ir 13.

EIPLOMUOTA Pribuvėja

Su ilga praktika kiekvieną metų dieną ir naktį — vyksta į lignonės namus. RUA DR. LUIZ BARRETO, 64.

CARTEIROS DE IDENTIDADE PARA

Estrangeiros, sveimšalių registracija ir Legalizacija bei kitokie dokumentai parengiami: R. da Mooca, 1721 daug pigiau, negu kitur. Išsilmokėtinai taip pat.

I Š LIETUVOS PADANGĖS

NAUJI LIETUVOS PLIENO PAUKSCIAI

Gegužės mėn. Lietuvos karo aviacijai suėjo 20 metų. Ta proga Kauno aerodrome buvo didelis šventė. Visų šventės dalyvių akį atrėpė nauji „Anbo“ lėktuvai, kurie šia pačia proga buvo kariuomenės kapeliono kau. Sabaliausko pašventinti. Taj nauja serija aviacijos viršininko brig. gen. inžinieriaus Gustaičio konstrukcijos lėktuvų. Tai visais atžvilgiais modernios kovos mašinos, kurių mums gali kiti kraštų aviatoriai tik pavydėti. „Anbo 41“ charakteristikos: greitis — 370 kilometrų į valandą, kilimas į 5000 metrų aukštį — 8 minutės. Lėktuvas galingas, patvarus, judrus ore, gražios modernios išvaizdos.

Šiuo metu gen. Gustaitis jau braižo naujo lietaviško tipo naikintuvo ir bombonešio modelius. Lietuvos aviatoriai gal jau netrukus galės kilti į erdves su savais, milžiniškais bombonešiais ir greitais naikintuvais, kurie, reikia manyti, daug kuo prašoka užsienius tos rūšies lėktuvų tipus.

Lietuvos lakūnai rodo nuostabios drąsos ir pasiryžimo. Iš kelių sulūžusių karo lėktuvų Napriklusomybės kovų metais, dabar, mūsų karo aviacija turi šimtus puikių kovos lėktuvų, kuriuos valdo įgudusi lietuvio aviatoriaus ranka. 1934 metais savos gamybos lėktuvais gen. Gustaitis su keliais lakūnais apskrido Europą. Ši kelionė labai išgarsino Lietuvos sparnus. Dabar apie mūsų aviaciją žino jau visos pasaulis. Dariaus—Girėno herojiška mirtis visur sukėlė mūsų jaunai aviacijai pagarbos. Tad ir mes, užsienių lietuviai galime didžiuotis savo Tėvynės plieniniais sparnais, kurie saugoja Lietuvos padangę nuo priešų.

Per visą Lietuvos karo aviacijos gyvavimo laiką žuvo 36 lakūnai.

SUDEGĖ UZVENCIO MIESTELIS

Siaulių apskr. Užvenčio miestely birželio 6 d. apie 3 val. prasidėjo gaisras. Be pastogės liko keletas šimtų žmonių. Daug be pastogės likusių žmonių spėjo išsigerbėti tik vienmarškiniai Sudegė miestelio centras. Jei vėjas būtų pūtęs kita kryptimi, tai Užvenčio miestelis galėjo visai sudegti. Miestelyje yra apie 3.000 gyventojų.

Manoma, kad gaisras kilo iš padegimo, keletas žmonių sulaukta.

—Vidaus reikalų ministerija išsianti, neį aplinkraštį, kad prie savivaldybių ir valdžios darbų būtų priimami tik tie darbininkai, kurie išgyveno mieste be pertraukos trejus metus.

Maskvos „garantijos“ ir Lietuva

Lietuvos pasiuntinys Sovietų Rusijai, Dr. Ladas Natkevičius, buyo atvažiavęs į Kauną ir čia manė praleisti savo atostogas. Tačiau šios savaitės pirmą dieną grįžo atgal į Maskvą. Kaune vyrauja nuomonė, kad jis išvyko taip staiga dėl to, kad sudaromame angly — rusų — prancūzų pakte yra įtrauktos ir garantijos Pabaltijo valstybėms, jų eilėje ir Lietuvai. Lietuvoje buvo manoma, kad Sovietai nereiškia garantijų Lietuvai, kadangi jie su Lietuva neturi bendros sienos. Iš kitos pusės, nuo Klaipėdos okupavimo Lietuva turi su Vokietija nepuolimo sutartį, kuria Vokietija pasižada nepulti Lietuvos ir garantuoja dabartinės Lietuvos vakarų sienas. Vadinasi, Lietuvai tiesioginio pavojaus iš Vokietijos pusės nebėra.

I trijų sąjunga todėl mums pravytu su visu rimtumu pažvelgti, kadangi iš jos gali išplaukti nenumatytai staigmenų Lietuvos užsienio politikai.

13 d. balandžio mėn. š. m. Prancūzija nusiuntė Sovietų vyriausybei kvietimą prisidėti prie angly—prancūzų antiagresinio pakto, sudarant trijų sąjungą, kurį turėtų užkirsti kelią tolimiesiems Hitlerio planams grobti savo kaimynų žemes. Kaip Skaitytojai jau žino, nuo to laiko prasidėjo derybos, kontrapasiūlymai, diplomatų kelionės, Litvinovo pašalinimas ir t. t., ir jau atrodė net, kad trijų sąjunga nebūna sudaryta. Tačiau vis didėjantis japonų pavojus Toluose Rytuose privertė tiek Vakarų demokratų tiek ir Sovietų rimčiau pagalvoti apie bendro veikimo reikalą prieš geltonąją rasę, kuri kas kartas darosi vis agresingesnė. Tiesiosio įvykiai anglams su prancūzais, o Mandžiuko su Mongolija karas rusams atidarė akis ir įkvėpė daugiau nuolaidumo. Pirmieji nusileido anglai rusų reikalavimams. O rusai reikalavo ypač dviejų dalykų: besąlyginės Vakarų valstybių pagalbos prieš Japoniją ir, antra, Pabaltijo valstybių nepriklausomybės garantijos.

Dėl pirmo dalyko reikalas labai lengvai buvo išspręstas. Anglai jau davė savo garantijas dėl paramos Rusijai. Rusija pati nusprendė, kada tokios pagalbos jai reikia, ir jų nuosprendis automatiškai jais galion — be jokių derybų angly ir prancūzų armijos stoji j karą rusų pusėn.

Kiek blogiau buvo su Pabaltijo valstybių garantijom. Pačių tų valstybių visai nebuvo atsiiklausta, ar jos tokių garantijų nori, ar ne. Pokarinės politikos raida parodė, kad daugiausia laimėjo kaip tik neutraliosios valstybės.

Cekoslovakija, Austrija ir kitos mažesnės valstybės, kurios tarnavo sąjungininkų interesams prieš Vokietiją, tų pačių sąjungininkų buvo negarbingai apleistos ir žlugę. Tad ir Pabaltijo valstybės nutarė laikytis griežto neutralumo politikos ir į didžiųjų varžyties nesikišti. Bet dabar ir jos gauna vistiek garantijas... Sios „garantijos“ reiškia naujų didelių rūpesčių pradžia trims taikiems Pabaltijo kraštams. Sovietams garantijos bus labai geras pretekstas imti tvarkyti šių valstybių politiką sulyg savo noro. Kaip žinoma, visos trys turl pasirašiusios nepuolimo sutartis su Vokietija. Rusija jau darė demaršus Kaune, Rygoje, Taline ir Helsinky, pareiškėdama, kad šias sutartis su Vokietija ji laikanti nedraugingumo žygiu savo atžvilgiu. Dabar ji galės tiesiai pareikalauti, kad nepuolimo sutartis su Vokietija būtų nutrauktos. Bet taip pasielgus Pabaltijo valstybėms, Vokietija į šį jų žygį pažiūrės kaip pasidavimą bolševikų įtakai ir tai galės būti jems pretekstas užpuolimui. Ir taip bloga, ir anaiip negerai. Kaip pasielgs tokiu atveju mažosios gintaro kranto valstybės?

Ta proga mes ilgesingai tik galime atsiminti mūsų mieląją gražiąją Klaipėdą ir tik karčiai atsidusti, kad ligi šio laiko ji neišliko po Lietuvos sparnu. Gal dabar sūlėmos garantijos jau mums ir būtų išsaugoję. Gi šiuo metu Lietuvai iš Vakarų demokratų ir Sovietų garantijų nėra jokios naudos, tik naujas rūpestis ir pavojus. Kada galėjo Lietuvą apginti, Sovietai su anglais ir prancūzais patarė geruoju pasiduoti Hitleriui; dabar, kai jau nebėra ko ginti, nes daugiau niekas mūsų ne puola ir vargu ar puls — o jei ir pultu, tai „geradariai“ negins vistiek — jie siūlo savo meškos patarnavimą. Lietuva už jį mandagiai padėkco ir jo griežtai atsisakė. Girdėti, kad patys Sovietai jau nori mūsų kraštą palikti ramybėje, ir „garantuoti“ tik Latviją, Estiją ir Suomiją. Lietuva nepasitiki Sovietais dar ir dėl tos aplinkybės, kad Rusijoje, kylant vis labiau nacionalizmui, vis garsiau imama reikėti talsų, kad Pabaltijo valstybės turia čios vėl grįžti prie matuškos Rusijos, kuriai per tiek metų priklausė.

LIETUVA PARĖMĖ OLANDIJĄ

Jonkheer J. Loudon, Olandijos pasiuntinys Paryžiuje, lankėsi užsienio reikalų ministerijoje, ir užs. reik. min. Bonnet. Jis pareiškė Olandijos protės tą prieš projektuojamas angly—rusų—

prancūzų garantijas Pabaltijo valstybėms. Olandija pareiškianti, kad kiek viena valstybė turi teisę likti neutrali savo pačios atsakomungumu, ir garantijos, kurių niekas neprašo, yra aiškus to neutralumo sulaužymas.

Hitlerio „pyragai“ klaipėdiečiams

Klaipėdos krašte gyvenimas labai pasunkėjo. Jis pasidarė visai toks, koks yra visoje Vokietijoje. O Vokietijoje gyventojai gyvena ne sau, o tik valstybei, kuriam nelyginant kokiam stabui, deda milžiniškas aukas. Vokietis nedavnlgo, nedasirengia, kitokį nepriteklį kenčia, kad armijai būtų maisto ir valstybei būtų pinigų ginkluoties. „Geriau turėti patrankų negu svies to“ — aiškina Vokietijos gyventojams propagandos vadai.

Pačioje Vokietijoje žmonės su tuo jau yra apsipratę, bet naujai užgrobtuose kraštuose tokią tvarką įvedus, daug kas negali staiga prie tuščio pilvo priprasti. Ypač Klaipėdos krašto sotūs gyventojai. Ėmus rekvizuoti prievarta maista, kilo gyveotojų tarpe nepasitenkinimas. Be to, ir pačiame uoste, kur anksčiau šeimininkavo patys klaipėdiečiai, „nemelendariai“, dabar privežta svairių specialistų iš Vokietijos, kadangi tie ištikimesni, nes Hitleris bijosi sabotazo. ypač po sproginų uoste.

Ypač sunki našta užgulė lietuvius Lietuvos kantrus, bet atkaklus. Nors ir pasidavė kovo mėn., bet dvasioje vokiečiams nenusileidžia ir kur tik begalėdams kenkia. Sabotažas Klaipėdos krašte yra tiesiog kasdieninis reiš kjas. Vokiečiai griebiasi žiauriausiu priemonių jam sustabdyti. Užsieniu spauda praneša apie keturių lietuviu sušaudyma, nekaltant jau apie šimtus sukimšų kalėjimuose. Visoks lietuviskasis pasireiškimas tame krašte ardo mas visu vokiškų barbariškumu. Jokios mokyklos, jokios organizacijos — nte ko, kas lietuviška.

Bet lietuvius kantrus. Kas žino, ar nauja audra Europoje nesugriaus Hitlerio Vokietijos iki pat pamatų. Ką tuo atveju darytų Lietuva — manome aiškinti mūsų Skaitytojams nē nereikia

SMARKIAI DIRBA MUSU

SKLANDYTOJAI

ir rengiasi būsimums varžyboms. Neturint kol kās parengtų gamtinių sąlygų, sklandytuval išvelkami lėktuvais.

Erich Maria Remarque

(Tąsa iš 26 nr.)

— Reiskia, jei apsikauliuai? Neatsiprašyti, Robi. Apie tai nekalbėti. Siųsti gėlių. Tik gėlių. Jos uždengia viską, net karstus.

Aš jį stebiu. Jis nejudą. Tik akys se blizga refleksai nuo šviesos lauke. Motoras dirba tyliai dūndėdamas, lyg po manęs drebėtų žemė.

— Dabar galima ramiai ką nors išgerti — sakau ir atidaruu butelį.

Kosteris sustabdo motorą. Pasakui jis sako Lencui:

— Mėnulis užtenkamai šviečia, kad galėtume matyti stiklus. Gesink iluminaciją. Bent Fordo. Bestija prikuena man įkipus švyterius frontu. Nejuokai! kai jie nusvertia lėktuvą.

Lencas linktelė.

— Ir man taip atrodo, bet dabar visvien...

Jis atsistoja ir užgesina šviesą. Mėnulis išlipa virė fabriko stogu

TRYS DRAUGAI

Vertė F. Girduškas

Jis darosi vis šyiesesnis. Slyvos medžio šakose kabo lyg geltonas lempos, gobtuyas. Plonos šakelės, silpno vėjo jaudinamos, svyruoja šen ir ten.

— Nuostabu — sako Lencas po valandėlės — kodėl paminklus stato tik žmonėms — kodėl ne mėnuliui ar žydingiam medžiui...

Namo pareinu anksti. Vos praveriu koridoriaus duris, girdžiu muziką. Tai privatinės Ernos Benigaitės gramofonas. Girdėti tylus moteriškas balsas Paskui kurtus smuikų ir mandolinų pizzikato. Toliau vėl balsas, užkrečias švelnus, laimės perpildytas. Klausausi norėdamas suprasti žodžius. Kada moteris taip tyliai dainuoja čia, tamsiame koridoriuj, tarp Benderienės siuvamos mašinos ir Hasse šeimos dežių, jie skamba nepaprastai jaudinančiai. Pažveigiu į iškimšų šerno galvų

virė virtuvės durų. Girdžiu, kaip tarnaitė skambina indus. „Negalėčiau gyventi be tavęs“ dainuoja vos už poros žingsnių nuo durų.

Patraukiu pečius ir einu į savo kambarį. Salia girdėti karštai ginčijantis. Po poros minučių pasibeldžia į duris ir įeina Hasso.

— Netrukdam jus? klausia pavargusius balsu.

— Visai ne — atsakau — Norite ko nors išgerti?

— Geriau ne. Tik truputį pasėdėti.

Tylėdamas jis apsidairo.

— Jums gerai — sako jis — jūs vienas...

— Ach, nesamone — atsakau — visuomet vienam sėdėti taip pat niekai — tikėkit manim.

Jis nurimba kėdėje. Lauko lempų atspindžiai krinta į kambarį, akys atrodo stiklinės. Siauri nasmukę pečiai...

Gyvenimą aš vaizduojusi kitokį — sako po valandėlės.

— Mes visai taip — atsakau aš Po pusvalandžio vėl grįžta pas sa

so žmoną.

Išspraudžiu jam poš laikraščių ir pusę butelio Curaçao. to nemalonaus saldaus gaminio, kuris jau senai stovė jo ant mano spintelės: jam tai buyo Juk jis neturėjo skonto.

Išlenka tyliai, be garso, šešėlia šešėliuose, tartum užgęsta. Kaip spalvota šilkinė skarelė, iš koridoriaus ats krenta muzikos nuotrupos — smuikos duslios mandolinos — „negalėčiau gyventi be tavęs“...

Atsisėdu prie lango. Lauke melnyoje mėnulio šviesoje kapa. Spalvotų reklamų šakos lipa iki medžių viršūnių. Iš tamsos blizga kapš akmenis. Jie tylūs ir nieko nesibijo, Pro šalį aidai automobilių sirenos ir švyturių šviesos prasienuka per jų pasenusius įrašus.

(Bus daugiau)

S U O M I J A

Suomija — tūkstančio ežerų šalis. Tų ežerų Suomijoje, iš tikrųjų, daug — jų priskaitoma apie 35.000. Tai duoda pagrindą manyti Suomiją esant išdykusiu (iš tikrųjų, dar tik apdžiūvusiu) Baltijos jūros dugnu, dar su tos jūros liekanomis — ežerais.

Suomija — kraštas nemažas, nes apima 388.451 kvadratinio kilometro plotą, kuriame gyvena, palyginti, mažai, 3.800.000 žmonių. Tik po 10 žmonių 1 kvadratiniam kilometrui. Suomijos sienos vakaruose — Botino įlanka ir Švedija, šiaurėje — Norvegija ir kraštėlis Šiaurės ledjūrio, rytuose — SSSR, o pietuose — suomių įlanka. Padėtis, kaip matyti, labai patogi laivinkystei.

Suomijos sostinė — Helsinkio miestas su 280.000 gyventojų. Miestas stovi prie suomių įlankos, todėl turi gerą uostą. Helsinkis labai gražus miestas, su daugybe gražių rūmų, todėl vadinamas «šiaurės gražuolu».

Gamta Suomijoje labai graži, su traukianti daug turistų ir keliauninkų. Visur matai tik tyvuliuojančius ežerus ir ošiančius miškus. Gražiausia krašto vieta laikoma Pohaukarjū apylinkės.

Suomijos kraštas yra šiaurinis, todėl jame turėtų būti gana šalta, bet taip nėra: Suomijos klimatas mažai ką šaltesnis už Lietuvos. Mat, dėka Golfotromos įtakos, vakarų vėjai supučia į Suomiją daug drėgnumų. Ir dėl to Suomijos klimatas pasidarė ne šiaurinis, bet jūrinis. Vasaros ten esti

vėsesnės, bet žiemos nešaltos.

Visas Suomijos podirvis — pilkas granitas. Jo tén yra ištisi kalnai. Vietomis jis apneštas žemėmis ir virtęs derlingais laukais, o vietomis ir visai plikas. Šitas granitas yra nemenkas krašto turas, nes jo dideli gabalai tinka didelių rūmų statybai. Jis yra net vežamas į kitus kraštus, kaip statybai medžiaga.

Dirbamos žemės ir kultūringos dirvos tėra tik dešimta dalis. Užtat balų ir nenaudingos žemės visas ketvirtadalis. O jau miškų ošiančių tai apie du trečdaliai viso krašto ploto. Tas miškas tai ir yra visas krašto turas. Suomijos podirvy yra šiek tiek ir metalų.

Suomijoje, kaip ir kituose šiaurės kraštuose, vasarą pustrėčio mėnesio būva šviesios naktys, kad net skaityti galima. Tai «baltosios šiaurės naktys». Be «baltųjų naktų» suomių turi dar vieną «baltą» ir labai naudingą dalyką — «baltąsias anglis». Mat, Suomijoje yra gana daug krioklių ir krioklingų upių. Sumanūs suomių ir juos išnaudoja, pakinkydami j darba. Prie tokių upių ar krioklių jie pastatė fabriky, elektros stadių, varomų vandens jėga — «baltąsias anglis». Tokių vandens jėgų gamintojų Suomijoje yra apie 400. Tai yra didelis krašto turas, nes vandens jėga — neišsemiamas šaltinis. Prie didžiausio Suomijoje krioklio Imatros jau yra pastatyta galinga hidroelektrinė stotis 108.000 arklio jėgų galingumo.

Si stotis apšviečia visą pietų Suomiją ir varo dar daug įvairių fabriky. Suomijos gyventojai daugiausia suomių, protestantų tikybos. Tarp ki-

tų tautybių žmonių Suomijoje daugiausia švedų — dešimtoji dalis. Yra po truputį rusų, yokičių, norvegų ir lapių.

Suomių yra tylaus, labai gero būdo žmonės. Vagių pas juos visai nėra, nes visi be galo sąžiningi. Ypatinai darbštūs yra suomių ūkininkai. Jie, besigrumdami su žiauria savo krašto gamta, kovodami dėl savo būvio, dėl geresnės ateities, užsigrūdino ir tapo darbštūs, atkaklūs, patvarūs. Juk suomių savo krašte rado begalingus plotus užžėlusius miškais, pelkes, ežerus ir akmenis. Girias, kur reikėjo, iškirto, pelkes nusausino, akmenis nurinko, uolas suskaldė ir tą nederlingą kraštą, jį pamilę, paverė gražiausia šalimi.

Gyvena suomių daugiausia kaimuose: miestuose jų vos dvidešimta dalis. Verčiasi daugiausia žemės ūkiu, penininkyste, žvejyba ir medžių pramone.

Suomių ūkiai maži — nuo 3 iki 35 ha žemės. Bet suomių ūkininkai, apsiskaitę, kultūringi, taip gerai įdirba tą gabalėlį žemės, kad gauna daug naudos.

Kaip ir daugumai tautų, taip ir Suomijai, teko ilgai ir atkakliai kovoti su savo priešais, besikesinančiais prieš krašto laisvę. Tų priešų suomių turėjo du: švedus ir rusus. Iki didžiojo šiaurės karo pabaigos suomių kovojo su švedais. Gi švedams tą karą pralaimėjus, Suomija atiteko rusams, ir tada jie pradėjo antrą savo laisvės kovų periodą.

Kovą su švedais suomių pradėjo jau 1157 m., kai švedų karalius Erikas Svėntasis paskelbė suomiams kryžiaus karą. Tas karas, užtrukęs gana ilgai — iki XIII amž. pabaigos, pasibaigė tuo, kad Švedija užkariavo Suomiją. Užkariavę Suomiją, švedai pradėjo ten šeiminkauti, stengdamiesi visokiomis priemonėmis užspausti krašto laisvę. Bet suomių, laikydami savo krašto kalbą ir papročius, atkakliai gyrėsi. O kai švedai užsimanė įvesti baudžiavą — suomių neiškentė ir sukilo. Švedai juos numalšino, bet suomių laimejo — jie liko laisvi.

1809 metais švedai pralaimėjo didį šiaurės karą ir iš Suomijos turėjo pasitraukti. Į jų vietą užėjo rusai. Bet suomių, gerai užsigrūdinę kovoje su švedais, iš karto juos atrėmė, nes caras iš karto juos atrėmė, nes caras iš karto jiems turėjo suteikti autonomiją: leido laikyti savo seimą, valdžią, įstatymus. Toliau rusai suomiams uždraudė, kaip ir mums, spaudą, pastatė savo gubernatorių ir pradėjo imti suomių savo kariuomenėn. Bet visos jų pastangos pavergti laisvą suomį sudužo į jo geležinį atkaklumą. Kilusi Rusijoje 1905 m. revoliucija, privertė carą nusileisti ir autonomiją dar praplėsti. Atsigavęs caras dar mėgino galutinai užgniaužti Suomijos laisvę, bet re-

voliucija jį patį nuvertė, o Suomija buvo pripažinta nepriklausoma valstybe.

Tokiu būdu visos priešų pastangos pavergti laisvą suomį nuėjo niekais. Suomio troškimas būti laisvą pagaliau paėmė viršų. Tegyvuoja laisvoji Suomija! Tegyvuoja jos laisvės sargai suomių!

Nors suomių literatūra yra senesnė už mūsų, tačiau ji priskiriama prie jaunesnių literatūrų.

Suomių, kaip ir lietuviai, turi savo tautosaką. Tai jų tautosaka tai didelis liaudies dainų rinkinys, kuriame apdainuojamas suomių pasakų milžinas Kalevala. Dėl to ir tas rinkinys vadinamas «Kalevala». Toje «Kalevaloje» atvaizduota visi suomių papročiai, jų būdas ir senovės gyvenimas. «Kalevala» surinko ir išleido «1835 m. ir II-ąją leidą (1849 m.) Elias Lonnrotas. Kalevalą turime ir lietuviškai, kan. Sabaliausko išversta.

Pirmoji suomiška knyga pasirodė 1542 m. Tai buvo Turku miesto vyskupo M. Agricolo išleista abėcėlė. Vėliau jis leido šv. Raštą ir daugiau tikybinio turinio knygų. Po jo, tikybinio turinio knygas leido ir kiti. Šie pirmieji suomiški raštai buvo netobuli, pasidavę švedų kalbos įtakai.

1640 m. įsteigus Turku universitetą, to universiteto profesoriai pradėjo leisti knygas apie Suomiją švediška. Išleidžiamas suomių žodynas, suomių krašto istorija. Tai buvo suomių literatūros užuomazga.

(Bns daugiau)

PLEBISCITAS PERŪ

Perū vyriausybė nutarė pakeisti konstituciją. Kadangi tokiame žygiui reikia krašto gyventojų pritarimo, tai dabar ir pravedamas tas atsklausimas, vad. plebiscitas. Perū gyventojai pasisakė už konstitucijos 10 punktų pakeitimą. Šiomis konstitucijos reformomis sustiprinama valdžia Perū valstybėje ir kitokių naujovių įvedama krašto vidaus gyvenime.

BUENOS AIRES. Italų organizacijos, kurios išlatko savo mokyklas Argentinoje, nutarė, mokslo metams pasibaigus, visas mokyklas uždaryti, nes Argentinos vyriausybė uždraudė svetimų šalių mokyklose įskabinti svetimų valstybių vėliavas, paveikslus ir kt. svetimų valstybių ženklus. Italai įžiūrėdami ant — itališką propagandą, tuo tarpu, argentinų žiniomis, vyriausybė tokių priemonių ėmėsi ne tik prieš italų, bet visų svetimų šalių mokyklas.

Vai, lékite, dainos!

Čiulba ulba paukšteliai

Čiulba ulba paukšteliai	Ar tėvelis pabarė,
Zaliam vyšnių sodely.	Sieno grėbti išvarė,
Galliai verkia jauna mergelė. 2 k.	Ar laukelėj šienelį sulijo?
Mergužėle ko verki,	Nei tėvelis pabarė,
Ašarėles ko lieji,	Nei šieno grėbti išvarė,
Ko blaškais kaip pašautas paukštis?	Nei laukelėj šienelį sulijo.

Aš bernelį mylėjau,
Jau žodelį žadėjau,
O jįsai pas mane neatėjo.

(Tąsa iš 26 nr.)

Jis anksti rytą, vos gaidys pragysta, jau turi kelti ir eiti su spragiliu jayų kultū, arba «prikaltas prie girnų per didžiausį šaltį, kalbėdamas poterėlius, visą naktį malti.»

Jei muzikas taip vergiškai visas savo jėgas atiduoda savo viešpačiui — ponui, tai šis, atrodo, turėtų jam už tai vienokių ar kitokių būdų atsilyginti, arba bent pagerinti jo gyvenimą. Tačiau, to nėra.

Čia, kaip matote, yra parodyta plika begėdiška ponų — bajorų — dvarininkų siela, kurioje tik savo pačių, dažnai nieko nepagrįstas, užgaidas tenkindavo, tuo tarpu visai nekreipdami dėmesio į viso to gero tikruosius kūrėjus — muzikus — baudžiauninkus — prispaustą Lietuvos liaudį.

Reikia pažymėti, kad daugelis Dionizo Poškas literatūrinį kūrinį dienų šviesos neišvydo. Šio priežastis glūdi tame, kad rašytojas vengė rusų vyriausybės, kuri labai nenorejo judinti baudžiaunos. Tačiau, vis dėlto, Poška norėjo pagerinti yargstančių baudžiauninkų gyvenimą. Tą savo norą rašytojas jau daug griežtesne forma išreiškė 1823 metais išspausdintame «Muzikas Zemačių ir Lietuvos» tebuvo pla-

Dionizas Poška ir jo baubliai

J. BAKANAS

čiau žinomas vien tik bajorų tarpe, «Muzikėlio giesmė» netruko išsiplinti zemačių kaimuose ir čia tuojau sodiečių tarpe paplito kaip sava, artima muziko steliai, daina.

Brangindamas Lietuvos senovę ir domėdamasis Lietuvos istorija, Poška rankiojo įvairias senovės iškasenas bei liekanas ir istorinę medžiagą, kurią kraudavo tam tyčia jo paties rūpesniu rengtame dideliame, klauraviduryje, ažuole, Baubliu vadiname. Apie tai mes čia kiek plačiau ir pakalbėsime.

Lietuvis ypatingai myli, gerbia ir brangina mūsų gėry papuošalą, miškų galiūną — ažuolą. O žiloje mūsų tautos praieityje lietuvius ažuolą dar labiau gerbė, dar labiau mylėjo. Mūsų sentėviams ažuolas buvo tikra neliečiama šventenybė. Todėl nestebėtina, kad dar ir šiandien, praslinkus keliems šimtams metų, lietuviai dar visais atžvilgiais tebebrangina ir gerbia ažuolą — girių karalių. Senovėje šventieji ažuolai

lai dažnai būdavo šimtmėčiai, nepaprastai stori, augaloti. Ypač ažuolo gerbiu pasižymėjo senovės zemačiai dar prieš įvedant Lietuvoje krikščionybę. Po ažuolais — milžiniais nuolat degda visios šventosios ugnys, nekartų vaidilūčių rūpestingai kuratomos ir prižiūrimos. Tokius ažuolus žmonės praminė baubliais.

Vienas iš tokių garsiausių ir iki mūsų dienų išlikusių baublių ir yra Dionizo Poškos Baublys. Šis Lietuvos miškų milžinas siekia net 1.111 metus. Yra pasakojama, kad ši storulį ažuolą padegę išdykėliai piemenys. Sekančiais metais Poška įsakė ažuolą nukirsdinti. Dešimts vyrų dirbė ištisą naktį, kol pavykė šį miškų milžiną patiesti ant «menčių». Plūvyje dar aiškiai buvo galima priskaityti 740 reivų. Tokiu būdu išėina, kad šio «ažuolėlio» turėta apie 800 metų amželis. Iš šio žilo mūsų girių Matuzelio Poškos įsakymu ir nurodymais buvo padirbdinti trys baubliai, du po 2,5 metrų pločio ir vienas

— 1 metro pločio.

Paruoštieji baubliai nebuvo laikomi tušti, juos Poška panaudojo kultūriniam tikslams. Tai buvo tikri zemačių retenybų sandėliai. Poška kruopščiai rinko įvairias senovines liekanas ir visa tai rūpestingai krovė į baublius, tuo būdu rengdamas savotiškai gražius mūsų krašto istorijos muziejelius.

Ant vieno baublio sienų, paties iniciatorius — Poškas yra peiliu priurėyta tokių sąmojingų eilučių, kaip pavyzdžiui: «Kur kitąkart pagonyš piovė ožka, ten dabar gyvena Dionizas Poška.» Be šio Poškos sąmojaus, jis dėl įvairumo išpaustė ir trumpų eilėraščių, kuris skamba taip: «Mano ažuole, brangusis, jei po stogu lietūs nešlapins, tai dar pastovėsim kelis šimtus metų.»

Iki didžiojo karo Dionizo Poškos baubliai buvo gražiai ir rūpestingai tvarkomi ir pilni įvairių senovės liekanų. Tačiau, atžūsus didžiojo karo audrai, vokiečių okupacijos metu, godūs vokiečiai išgrobė retesnius ir brangesnius šių savotiškų liaudies muziejų ekponatus 1924 m. Poškos baublius perėmė Tauragės Mokytojų Seminarija kuri juos tebegloboja ligi šiol.

CHIROMANTE MME. SEDEFA

Turédama mokslo ir daugelio metų patyrimo šloje srityje, siūlo savo patarnavimą. Netu rite pasisekimų ir esate nelaimingas šeimoje ar komercijoje? Turite rūpesčių? Norite sugrąžinti savo draugysten atskyrusį asmenį. Norite pašalinti bet kokį blogą. Norite turėti geros kloties darbe? Turite kliūčių vedybose? Kreipkitės į MME. SEDEFA, kuri suteiks gerą garantuotą ir greitą patarimą. Rua Lavapés, 262, bondés ir omnibusai prie durų. Priėmimo valandos kasdieną nuo 8 ryto iki 20 valandos. Sekmadieniais taip pat. Aplankykite kad įsitikintumėte. Konsultas 5\$000.

FOTO SCHMIDT

Atlieka įvairiausių foto srities darbus. Vyksta į namus. Senų pavėkslų atnaujimas. Paveiklų didinimas. Vestuvių nuotraukos prie šv. Antano altoriaus.

RUA SILVA TELLES, 5 (netoli šv. Antano bažnyčios)

**Parduodamas
kampinis sklypas**
ANT ALTO DA MOOCA, NETO
LI BONDÉS. KREIPTIS:
RUA CANINDÉ 539.

Vaistinė Dom Bosco

Savininkas Juozas Lukoševičius
Didelis pasirinkimas įvairių rūšių vaistų — vietinės gamybos ir užsieninių. Taip pat yra parfumarai. Kainos minimalios. Lietuviams daroma nuolaida!
Rua Bom Pastor, 18 Ypiranga
Tel: 3-0100

Dr. S. Meitin
DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.
Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 v. v. Kalbama lietuviškai. RUA BARÃO ITAPETININGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9 Tel. 4-0715.

Dr. Adolpho Taubkîn
ADVOCATAS
[Diplomuotas São Paulo fakulteto]
Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai. Raštinė: Rua Direita Nr. 36, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-4214.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

Dr. A. Candia
VENERINĖS LIGOS:
TRIPERIS [Visose stadijose—aštrus ir kroniškas.] SIFILIS
Greitas ir moderniškas gydymas.
Priėmimas nuo 9—12 ir nuo 2—7. Sekmadieniais 11—12.
Lengvos mokėjimo sąlygos.
RUA BARÃO DE ITAPETININGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.
Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

PREFERIDA!

Kas nori tapti tūringu, tesikreipia į loterijos namus „Preferida“. Ten garantija pilna.

Jei norite nusipirkti gerų akinių, pense--nez, žiūronų ar padidinamųjų stiklų: įsigyti puikų foto aparatą ar iš padarytų nuotraukų turėti aiškių fotografijų arba tas nuo traukas bei fotografijas padidinti, kreipkitės į tos rūšies įstaigą

OPTICA FOTO CENTRAL Ltda

Avenida São João, 45 Martinelli namas,
Telefonas — 2.3211.
Ten rasite, ko norite, ir įsigysite pigiau, negu kitur.
Patarnavimas greitas, mandagus ir sąžiningas.

Bar „S-to ANTONIO“

Atvykę į zoną „Bella Vista“ neužmirškite aplankyti Bar „S-to ANTONIO“. Ivaizdūs užkandžiai—šalti ir šilti. Pigiau, negu kitur. Rua S-to Antonio, 276.

DARŽAI ISSIMOKĖTINAI

500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbio Central do Brasil, C. A. C. I. skirsto ir parduoda už mažą išmokėjimo mokęstį didelį daržą — chacaras — kur yra tūkstančiai šių medžių: Pereiras, Videiras, Abacateiras, Jaboticabeiras, Laranjeiras ir daugel kitų vaismedžių. Išsimokėtinai parduodamas geras namas ir kitį pastatai su žemės sklypais. Dalis daržų su geru malkų mišku, kurį galima parduoti po 500 reisų metrą. Traukiniai išėinas iš stoties Norte: 7,54, 9,05; 10,04; 11,10; 12,14; 14,30.
Raštinė: Rua São Bento 17, Tel. 2-7549, S. Paulo. Sekmadieniais: teirautis prieš stotį Carvalho de Araujo krautuvėje pas ANTONIO KIRSTEN.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“ Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidiniame, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT
Rua São Caetano, 447 (senas nr. 103) Tel. 4-5576
SÃO PAULO

Lietuvių Jaunime,

Dėyokit gražiai pasiūtus rūbus. Siuvami sulig naujausių madų vyriški ir moteriški kostiumai ir paltai. Darbas garantuotas. Darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau. Už vyriškus kostiumus nuo 100 ligi 150\$000.

Už moteriškus nuo 40\$000 ligi 75\$000

PAULO AMBRAZEVIČIUS
RUA CICLAMES nr. 52
Villa Bella.

VILLA MARIA

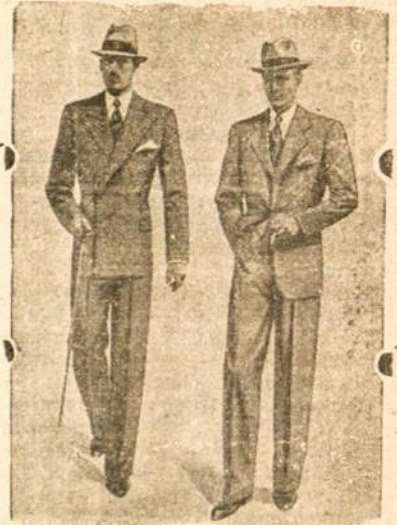
Pasistatykite sau nuosavus namus VILLA MARIJOJE, kur dūo damos veltui plytos. Puikus žemės sklypai išsimokėjimui 100 ratų pradėdant nuo 40\$000 į mėnesį. Bondė, elektros įviesa ir tūkstančiai gyvenamų namų. Apviesta avenida su vanden teklu, pradžios mokykla, daugybė krautvių ir artimiausio laiku bus visa įsigyta. Vaikų darželis ir dideli industrijos fabrikai visai arti. Nėpaprastas naujos statybos plitimas. Aplankykite Agencia de Villa Maria yletoje prie tranvajų linijos Villa Maria galo. Atidaryta ir sekmadieniais. (Lei 59, Reg. n. 63 de 3—1—939).

Lietuvių Dėmesių

SIUVYKLA „RUBAS“

Sjuvami rūbai sulig naujausių madų, darbas atliekamas diplo muoto ir su didele praktika sjuvėjo. Darbą atlieku sąžiningai ir už jį atsakau. Dide lis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Galima kreiptis iki 9 val. vakaro ir sekmadieniais. Atsakomasis siuvėjas Jonas Cizinauskas

67 AV. ZELINA 67.

D-ras A. Jazara Snege

(Maskyos gydytojas nuo 1914 m.)
Vidaus, veneros ir moterų ligų specialistas. Chirurgija. Priėmimas nuo 9—12 v. ryto ir 3—7 v. v. LADEIRA PORTO GERAL, 12, 2º andar sales 4 ir 5. (kampas rua Boa Vista e 25 de Março). Gyv. lutas ten pat 5 aukšte. Telef. 2—5068.

SIUVYKLA „ESTAN“

STASIO ŠLIKTOS

Gerai žinoma visiems lietuviams
RUA DA CONCEIÇÃO 79-A,
Fone: 4-1940 (prie pat stoties Luz) atidarė naują skyrių — antrą siūvyklą, Braz rajone, prie stočių Norte ir Braz.

Rua Dr. Almeida Lima, 19

Dr. Borís Chipiakoff RUA YPIRANGA, 193

2 andr. ap. 4. (kampas Santa Ephigenia), Tel. 4-0316
Vidaus, nervų ir proto ligos.
SPECIJALI VENERINIŲ LIGŲ LIGONIAMS CLINICA.
Gonoreja išgydoma per 10-15 dienų
KONSULTORIA ATIDARA IKI 9 VALANDU VAKARO.

M. M. KOGANO LABORATORIJA

MEDECINISKAS ISTYRIMAS:
Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapumo ir išmatų.
Sifilio ir gonorejos nustatymas.
RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3-as aukštas.
Primimo valandos nuo 9—12 ir 3—7. Sekmadieniais 10—12.

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

DARIAUS — GIRĖNO IŠEIVIŲ DIENA

S. m. liepos mėn. 16 d. 14 val. (2 val. popiet) vokiečių salėje Rua Couto de Magalhães, 28, B. L. O. Centras rengia išskilmingą Išeivių Dienos minėjimą. Meno programoj dalyvauja viši trys chorai ir Solistas baritonas Vaclovas Laurinaitis.

Meninės dalies programa:

- Solistas V. Laurinaitis —
- 1) Mano gimtinė — Al. Kačanauskė
 - 2) Visur tylą — — — — J. Gruodžio
- L. K. J. S. B. «Vyčių» choras:
- 1) Mergyte jaunoji
 - 2) Zydi margos gėlės
 - 3) Girių.
- L. M. M. R. «Ryto» choras:
- 1) Pavasaris — — — — J. Naujalio
 - 2) Darbininko daina — — — S. Simkaus
 - 3) Pavasarėlis — — — — J. Bertulio
- L. R. K. Bendruomenės choras:
- 1) Dariaus ir Girėno kantata — Galkausko
 - 2) Ozelis — — — — — S. Simkaus
 - 3) Ei, jaunieji — — — — — J. Gruodžio
- Jungtinis choras:
- 1) Jaunimo giesmė — — — — J. Naujalio
 - 2) Ant tėvelio dvaro — — — — S. Simkaus
 - 3) I Vilnių — — — — — St. Navicko
 - 4) Vargingos tėvynės — — — — J. Stankūno
- Chorams diriguos: Muz. J. Stankūnas ir pian. mok. F. Girdauskas.

L. R. K. BENDRUOMENĖS CHORAS PER RADIO EXCELSIOR PRG9.

S. m. liepos mėn. 26 d. (per šy. Oną) 22 val. (10 val. vakaro) Bendruomenės choras duos koncertą iš Radio Excelsior PRG9, 1100 kilociklų. Choras dainuos ištisą pusvalandį. Lietuviai, klausykime ta valandą Radio Excelsior! 23 d. liepos mėn. 15 val. (3 val.) Radio Excelsior PRG9 studijoje Bendruo-

menės choras atliks dainavimą per radio bandymą. Choristai, visi dalyvaukite!

KERMOŠIUS PASISEKĖ

L. K. Bendruomenės iniciatyva suruoštas pirmasis lietuviškas kermošius, trukęs 6 dienas, praėjo gražiai. Nors oras buvo nepalankus, tačiau žmonės lankėsi gausiai. Pelno liko 3:500\$000. Ir už 800\$000 vertės aukštės apvievimo priemonių.

Viskas gražiai praėjo ir gautas pelnas tik dėka pasijaukusiu tautiečių katalikų, dirbusių visą kermošiaus metą, o tokių buvo nemaža. Prie įrengimo ir iluminacijos dirbo: p. p. V. Petravičius, St. Butrimas, J. Bagdžius, J. Saldūnas, F. Jakutis, J. Gelanžauskas, P. Simonis, a. a. Vl. Tumas, J. Paukštys.

Mokyklos barakone ištisas šešias dienas ligi vidurnakčio dirbo: p. p. Jakutienė, Makarevičienė, Petrokiene, Medelskienė. Sis barakonas daugiausia davė pajamų. O «žuvavimą» tvarkė p. p. Petravičienė ir Sinkevičienė.

Kavos ir užkandžių barakone kermošiaus dalyvius vaišino p. p. Dirstienė, Velepolskienė, Stokūnienė, Ajauskienė, Sajavičienė, Kilotaitienė, Banienė. Alaus barakoną tvarkė p. p. Ant. Girskus, J. Gelanžauskas, F. Jakutis. Prie stalų patarnavo p. p. Sakalauskas, J. Bagdžius, J. Kizys, J. Skorupskis.

Varžytynės labai vykusiai vedė p. P. Bendžius.

Prie «senio» per visas dienas dirbo p. p. Petronis, K. Petrokas, Magyla, prie «vira lata» — p. p. P. Sukys, V. Davidavičius, J. Kizys, P. Simonia, J. Skorupskis.

Prie saldainių: p. p. O Saldūnaitė, S. Saldūnaitė, J. Leitaitė, V. Juškėnaitė, J. Sermukšnytė, D. Povilionytė, Vl. Januškevičiūtė ir kit.

Daug padėjo ir mažieji, ypač prie «vira lata» ir «senio». Beveik nuolat dirbo St. Milinavičius, Seškas, A. Ambrazevičius, Sitninkas, Zabulionis.

Ypač daug darbo turėjo Seselės

Pranciškietės: prirengiant reikalingų eksponatų mokyklos ir kitiems barakonams, prižiūrint tvarkos, atskaitomybės ir kit. Seselėms smarkiai talkino jaunosios mergaitės: B. Medziukevičiūtė, Ausekaitė, B. Butrimaitė, S. Saldūnaitė, St. Lauretėnaitė, Dirsytė, Balionytė, J. Sermukšnytė, Packevičiūtė, Devėnaitė ir kit.

Bendros tvarkos žiūrėjo: J. Paukštys, L. Jarmalavičius, Rudikas, Petravičius, P. Simonis, J. Skorupskis, St. Butrimas.

Kermošiuje žmonių lankėsi daug. Viskas praėjo kuograziausiai. Jokių incidentų nebuvo.

Visiems, visiems, visiems, kurie savo darbu, pasijaukimu ir pinigine auka bažnyčios ir mokyklos reikalus taip dosniai parėmė — kurie čia išvardinti ir kurie ne — iš širdies dėkoju.

Kun. P. Ragažinskas
Kolonijos Kapelionas.

JAUNIMO SUSIRINKIMAS

Sį sekmadienį, pusiau aštuntos val. vakaro šaukiamas Liet. Kat. Bendruomenės jaunimo sekcijos susirinkimas svarbiems reikalams aptarti. Nariams dalyvavimas privalomas.

SUZEIDĖ LIETUVI

Seštadienio vakarą buvo šūvių į šoną ir ranką sužeistas mūsų tautietis Palivonas. Buvo taip.

Apie 23 val. jie grįžo į namus iš savo pažįstamų. Ejo tuščia Villa Lucia gatve, kur kolkas dar nė šviesos nėra. Staiga prieš jį ant kelio išėjo du vyrai ir liepė iškelti aukštyn rankas. Vieną jų Palivonas tuoj pažino — tai buvo mūsų tautietis Juozas Kemeklis. Antrasis, kaip vėliau paaiškėjo, buvo portugalas José Joaquim Thomé. Užpuolikai Palivonui pareiškė, kad jis būsias iškirstas. Palivonas su tuo nenorėjo sutikti ir paklausė, kokią teisą jiedu turi taip elgtis su praeiviais, ar jiedu policijos agentai? Tada lietuvius Kemeklis atrėmė į Palivono kratinę revolverio tūta ir liepė nesijudinti, o portugalas jau rengėsi pradėti «krata». Greitai sumojęs, kas reikia daryti, Palivonas davė smūgį Kemekliui, kurio iškrito ir ginklas iš rankos, ir leidosi bėgti. Tačiau portugalas tuo tarpu paleido šūvį iš šratinto šautuvo į Palivoną, kliudydamus į šoną ir į ranką. Jis nuvežtas į Santa Casa. Gyvybei pavojaus nėra.

Tai dar viena kvailumo auka. Liūdna tiesiog, kad mūsų tautiečiai dėsi su portugalais it eina užkabinėti ant kelių savus žmones. Taip elgtis gali tik praskutinis valkata. Manome, abiem teismas atiduos užtarnautą atlyginimą už šį nieku nepateisinamą chuliganizmą.

Sis įvykis ir vėl davė progos pa Valkiotti lietuvių vardui po brazilų spaudos skiltis. Bendrai, vėl emė lietuviai daugiau blūsti, ir girtuokliuodami ir kitokių kvailysčių prasimanydami. Tai tamsumo ir nekultūringumo ženklai. Mes dar kartą raginame visus susipratusių tautiečius su tuo kovoti.

Pamaldos

Sį sekmadienį, liepos m. 9 d.,

Pamaldos bus:

VILLA ZELINOJ

8 val. šv. Mišios.

11 val. — Suma.

* * *

Sv. Antano do Pary bažnyčioj su ma 11 val.

* * *

VILLA ANASTAZIJOS lietuviams pamaldos 8½ val. ryto.

* * *

EVANGELIJA VI SEKMADIENIUI PO SEKMINIU

Morkaus 8, 1 — 9

Anno metu: didetei miniai esant drauge ir neturint ko valgyti, jis pasižadines mokytojus, jiems tarė: Gaila man minios, nes, štai, jau tris dienas jie lieka pas mane ir neturi ko valgyti. Jei aš paleisju juos į jų namus nevalgčius, jie apalps kelyje, nes kai kurie iš jų yra atėję iš tolo. Jo mokytojiniai jam atsakė: Iš kur galės kas imti čia tyruose duonos jiems pavalgydinti? Jis juos paklausė: Kiek turite duonos kepalų? Jie atsakė: Septynis. Tuomet jis liepė miniai atsisėsti žemėje. Paėmęs septynis duonos kepalus, jis dėkojo, laužė ir davė savo mokytojiniam išdėstyti, o jie išdėstė ties minia. Jie turėjo taip pat kelias žuvelis; ir jas jis palaimino ir liepė išdėstyti. Jie valgė ir privalgė. Paskui jie dar pririnko, kas buvo likę trupinių, septynis pintines. Valgusiųjų buvo apie keturis tūkstančius ir jis juos paleido.

Xarope

SÃO JOÃO

Yra geriausi vaistai nuo KOSULIO

Skaniai ir pigiai pavalgyt tik restorane «LEÃO» AV. SÃO JOÃO, 284 — greta Centralinio Pašto. Valgiai visumet karšti.

Proga ISIGYTI GERAS IR PATOGUS 5 kambarių namas, arti autobuso ir bondės. Sąlygos šios: Kus turi Lietuvoje žemės tas šį namą gali gauti mainais už tą žemę. Naudokitės proga, reta galimybė teikioms geromis sąlygomis įsigyti namas. Teirautis: Quinta da Palmeira, rua Onze, nr. 110.

VILLA BELLA

Zemės sklypai išimokėjimui nuo 45\$000 į mėnesį be inaių ir palūkanų. PARDUODAME IR GATAVUS NAMUS ISSIMOKĖJIMUI SU LABAI MAZU INASU.

Teirautis sekmadieniais: PRAÇA JAQUITAHY, 2ª (baras), FINA-LAS BONDÉS 32 — VILLA PRUDENTE. Raštinė:

Rua Dr. Falcão Filho, 151, sobre-loja - salé F. (PRAÇA DO PATRIARCA SKERSGATVIS)

Nuostabu ...
Nepaprasta!

PAPIROSAI

SYMPHONIA ir
CAPITAL

Per visą šį mėnesį dalinami čekiškai 100\$000, 200\$000 ir **1:000\$000** neskaitant didelės daugybės čekių po 1\$000, 2\$000, 5\$000, 10\$000, 20\$000 ir 50\$000 ir kuponų, už kuriuos skiriami radio aparatai 1:400\$000 ir šimtai kitų brangių dovanų.

Aukščiausią kokybę ir negirdėtas dovanas duoda tiktai

SYMPHONIA ir
CAPITAL

110\$000 Svetimšalių registracija su „Carteira de Identidade“ Modelo 19.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS DR. DE THIMÉ

RUA DIREITA Nr. 36—sala 10

Telef. 2-6255